

Innspill til Ytre Miljøplan

Prosjekt:	Fv. 60 Tomasgard - Røyarhus	Prosjektnr.:	10244378
Kunde:	Møre og Romsdal Fylkeskommune	Prosjektleder:	Audun Brekke Fjeldheim
Utarbeidet av:	Anna Tanem Stølan	Dato:	17.02.2026
Kontrollert av:	Jenny Skeide Skårn	Dato:	17.02.2026
Dokumentnr.:	N01	Rev.:	00

Revisjonshistorikk

Rev	Dato	Beskrivelse av endringen	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
00	27.02.2026	Innspill til Ytre Miljøplan	NOANTA	NOJESN	NOAUFJ

Innspill til Ytre Miljø-plan (YM-plan)

Om Ytre Miljø-plan

En Ytre Miljø-plan (YM-plan) skal beskrive prosjektets utfordringer og muligheter knyttet til ytre miljø og hvordan disse skal håndteres for at de ulike miljøtemaene skal ivaretas i henhold til gjeldende lover og forskrifter. YM-planen skal beskrive utfordringer og tiltak som kan være aktuelle i ulike faser av prosjektet.

For prosjektet Fv. 60 Tomasgard – Røyarhus skal det utarbeides en fullstendig YM-plan med miljørisken før byggefase. Det er ikke utarbeidet en egen YM-plan for reguleringsfasen, men miljømessige krav og tiltak som skal inkluderes og beskrives mer detaljert i selve YM-planen for byggefase er nevnt i dette notatet.

Før byggefase skal det utarbeides en rigg- og marksikringsplan for arbeidet. Denne skal inneholde anleggsområder inkludert riggområdenes plassering i tillegg til at den skal vise regulerte hensynssoner og bestemmelsesområder og omfatte alle relevante hensyn, midlertidige og permanente tiltak innen ytre miljø og arealbruk. Områder med særlig hensyn skal legges inn i styringssystem i maskinparken slik at maskinførere ser hvor det og markeres fysisk der det er vurdert nødvendig.

Både YM-plan og rigg- og marksikringsplan skal gjøres kjent for relevant personell.

Miljøfaglige kvalitetskrav

Det overordnede miljømålet er at det ikke skal oppstå skader på mennesker, materiell eller miljø, og å ivareta myndighetskrav når det gjelder ytre miljø. Det vil si krav i gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Møre og Romsdal sin fylkesstrategi for miljø, klima og energi 2023 – 2026 skal også legges til grunn.

Følgende temaer innen miljø er særlig viktig i prosjektet:

- Hornindalsvassdraget (varig verna)
- Framtidige klimaendringer
- Drikkevann
- Dyrka jord
- Myr
- Friluftsliv

- Massehåndtering

I tabellen under beskrives kort hvilke temaer som er aktuelle under faget ytre miljø, samt behov for nærmere undersøkelser. Lista er ikke uttømmende og det kan komme suppleringer i YM-plan før byggefase. For hvert deltema er det i tabellen utført vurderinger for både bygge- og anleggsfase og listet opp eksempler på relevante tiltak. Tiltak vil kunne suppleres og detaljeres ytterligere i YM-plan. Vurderingene er ikke basert på miljørisiken/miljørisikovurdering, men er enten overordnede eller hentet fra fagrapporter i de tilfeller det er utarbeidet. I de tilfellene hvor vurderingene er hentet fra fagrapporter er disse henvist til i tabellen under.

Støy og vibrasjoner	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Støy og rystelser fra anleggsvirksomhet skal i minst mulig grad medføre sjenanse og støyulempere for omkringliggende bebyggelse.</p> <p>Anbefalinger i retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2021 eller senere vedtatte lover eller retningslinjer som erstatter disse, skal legges til grunn for gjennomføring av planforslaget.</p>	<p>Støyberegninger viser at det er støyfølsom bebyggelse langs deler av planlagt vegtrasè, som vil bli utsatt for støy i driftsfase. Beregningene viser også at det er støyfølsom bebyggelse som allerede har støynivå på uteplass og fasade over grenseverdi, og at det i videre fase bør etterstrebes å forbedre støysituasjonen for omkringliggende bebyggelse.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ved vesentlig endring fra reguleringsplan skal det utarbeides oppdatert støyutredning. - Prosjektering av nødvendige tiltak for å redusere støy i driftsfase ved og i bygninger som blir utsatt for støy, eksempelvis lokale tiltak. - Krav til at entreprenør skal følge støyretningslinje T-1442/2021 - Det skal gjennomføres besiktigelse av boliger/bebyggelse før anleggsfasen starter i de områder der det eventuelt skal sprenges nær eksisterende bygg. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Entreprenør skal følge retningslinjer gitt i T-1442/2021. - Det skal utarbeides en plan for anleggsfasen som beskriver håndtering av støy og vibrasjoner med tilhørende tiltak. Støymåling gjennomføres dersom det er tvil om støygrensen overholdes. - Støytiltak (langs vei eller lokalt) skal utføres før åpning av veien. Disse tiltakene kan også avbøte støyforhold i anleggsfasen, og det anbefales derfor å gjennomføre disse så tidlig som mulig. <p><i>Driftsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedlikehold av lokale skjemer er den enkelte eiers ansvar. - Vedlikehold av eventuelle skjemer langs vei er anleggseiers ansvar.

Lufforurensning	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Lufforurensning, inkludert støv, fra anleggsvirksomhet skal i minst mulig grad medføre sjenanse og ulemper for omkringliggende bebyggelse og infrastruktur.</p> <p>Anbefalinger i retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520) eller senere vedtatte lover eller retningslinjer som erstatter disse, skal legges til grunn for gjennomføring av planforslaget.</p>	<p>Anleggsarbeid kan generere støv og partikler fra transport, graving, sprengning, mellomlagring og annen håndtering av masser.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidelse av rigg- og marksikringsplan. Plassering av rigg og midlertidige massetipper bør ikke være i nærheten av boligområder. - Utarbeidelse av massehåndteringsplan med fokus på å redusere transportavstander. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimere transport og transportavstander. - Veger som berøres av anleggsarbeidene skal rengjøres og vannes ved behov. - Entreprenør skal sette i verk tiltak for å begrense tilsmussing av offentlig vei, herunder legge pukkmasser som forebygger tilsmussing ved utkjøring fra anleggsområdet og ved behov vaske hjul på anleggskjøretøyer. - Masser som mellomlagres i planområdet skal tildekkes eller vannes ved behov for å dempe spredning av støv og støvplager for naboer. - Tildekking av lasteplan ved transport av masser ut av anleggsområdet ved behov, dersom de forårsaker støvplage for naboer. - Ved behov kan det bli aktuelt med måling av støv (naboer mindre enn 500 meter fra støvgenererende aktiviteter som knusing) - Revegetering med egnet vegetasjon
Forurensning av jord og vann	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Anlegget skal ikke medføre forurensning til vann eller grunn som kan være til skade eller ulempe for miljøet eller ha negative konsekvenser for helse.</p>	<p>Det er utført en innledende miljøteknisk grunnundersøkelse, hvor det ble påvist lettere forurensede masser ved to lokaliteter. Det skal utarbeides en tiltaksplan som skal godkjennes av Stranda kommune før anleggsstart. For mer informasjon henvises det til fagrapport forurensning.</p> <p>En rekke vannforekomster blir påvirket av tiltaket som følge av kryssing eller arbeid med bro. Flere av disse inngår i det vernede Hornindalsvassdraget, og det vil være stort fokus på å redusere partikkelspredning og tilslamming av disse i anleggsperioden. Flere av</p>

	<p>vannforekomstene innenfor planområdet inngår i nedbørsfeltet til Storelva (reservedrikkevannskilde for Grodås vassverk) og Hornindalsvatnet (drikkevannskilde for Stad kommune). Hensyn til drikkevann er nærmere beskrevet under tema Naturressurser. Det skal ikke være forringelse av vanntilstanden ved endt anleggsperiode.</p> <p><u>Tiltak:</u></p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide tiltaksplan for forurenset grunn. - Utarbeide rigg- og marksikringsplan der det legges vekt på å opprettholde gode buffersoner mellom riggområde/masselager og vassdrag. Varig verna vassdrag, hensynssoner langs vassdrag og kjente lokaliteter med forurenset grunn skal legges inn i rigg- og marksikringsplan. Drivstofftanker må oppstilles på plant underlag med hindring mot påkjørsel og i god avstand fra vassdrag. Alternativt må det planlegges andre løsninger som gir tilsvarende sikring mot utslipp. Avfallsbeholdere og drivstoff skal lagres slik at faren for forurensning begrenses i størst mulig grad. - Planer/beskrivelse for å legge berørte vassdrag i rør. Det skal utarbeides en samlesøknad for tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dersom det blir fare for avrenning av partikkelholdig vann til resipienter, bør det etableres en filterløsning og eventuelt en fordrøyning av vannet for å redusere partikkelforurensning. - Entreprenør skal utarbeide en beredskapsplan og absorberter og annet utstyr for å håndtere utslipp skal være tilgjengelig på anlegget. - Fylling og oppbevaring av drivstoff skal skje uten fare for søl til jord/grunn/vann. - Dersom forurensende utslipp oppstår, skal massene ryddes opp og sendes til godkjent mottak. Det skal videre tas sluttprøve av massene som ligger igjen for å dokumentere at disse er rene. - Dersom det underveis i prosjektet avdekkes grunn som mistenkes å være forurenset (lukt, oljefilm, misfarging), skal byggherre straks varsles og det skal utføres undersøkelser av fagkyndig miljørådgiver. - Kantvegetasjon langs bekker skal hensyntas slik at minst mulig fjernes. Kantvegetasjon skal ikke avtales før behovet er endelig avklart og det foreligger en plan for avtaling av vegetasjon. I den grad kantvegetasjon skades skal den reetableres med naturlig revegetering.
--	---

Landskapskarakter	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Landskapsbildet skal i størst mulig grad ivaretas. Vegens omgivelser skal formes slik at de framstår som naturlige elementer i landskapet. Utstrekning av terrenginngrep skal generelt begrenses.</p> <p>Anleggs- og riggområde skal fremstå ryddige og i minst mulig grad sjenerende for omgivelsene.</p>	<p>Ny vegtrase legges i hovedsak inntil eksisterende veg, med enkelte unntak. Landskapsbildet vil endres noe siden vegen blir bredere og med et bredere belte på hver side av vegen enn i dag. Fokus på å søke minst mulig inngrep i urørt natur, og mål om at anleggsområdet skal settes tilbake til opprinnelig stand etter ferdig anleggsarbeid. For mer informasjon om tema landskapskarakter henvises det til fagnotat landskap.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ny vegtrasè legges så tett på eksisterende veg som mulig. Anleggsbelte begrenses der det er mulig for å minimere naturinnngrep, særlig i myrområder. - Overganger mellom fyllinger og tilstøtende omgivelser skal tilpasses slik at de i størst mulig grad fremstår som naturlige elementer i landskapet. - Rigg- og marksikringsplan utarbeides og godkjennes av byggherre. I planen skal det spesifiseres metode for avtak og mellomlagring og tilbakeføring av stedegne masser, samt spesifiseres hvilke arealer som skal benyttes til mellomlagring av stedegne masser. - Revegetering og tilsåing skal utføres med stedegent plantemateriale. Naturlig revegetering skal benyttes der det er skogsområder og myr. - Terrenget rundt kulvert/rør ved Sva bru skal utformes slik at det ikke virker skjemmende på omgivelsene. - Naturstein skal benyttes i plastring ved brukar og langs bekker/elver. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Følge rigg- og marksikringsplan. - Begrense terrenginngrep i størst mulig grad. Anleggsområder skal ikke ryddes for skog/vegetasjon før behovet er endelig avklart. - Kantvegetasjon langs bekker og myr skal hensyntas slik at minst mulig fjernes. - Riggområder skal settes tilbake til opprinnelig stand etter ferdig anleggsperiode. Dersom det blir aktuelt med fjerning av vegetasjon skal dette revegeteres.
Friluftsliv og byliv	
Mål	Problemstillinger/vurderinger

<p>Tiltaket skal ikke medføre at muligheten for friluftsliv og rekreasjon blir unødig redusert, hverken i anleggs- eller driftsfase.</p>	<p>Ny vegtrase legges i hovedsak inntil eksisterende veg, med enkelte unntak. Planområdet berører Hornindalen som er viktig for friluftsliv i regionen (nærturterreng, jakt og fiske). Det er ikke gang-/sykkelveg i området. Eventuelle myke trafikanter må ivaretas i anleggsgjennomføringen.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan for eventuelle midlertidige omlegginger av tilkomstveger til boliger og tilbakeføring av disse. - Rigg- og marksikringsplan utarbeides og godkjennes av byggherre. I planen bør verdier knyttet til friluftsliv, eks. turstier, markeres. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilkomst til boliger og friluftsområder skal opprettholdes i anleggsfasen. Tiltak skal iverksettes for å ivareta sikkerheten til myke trafikanter, eksempelvis fysisk avgrensning og omdirigering. - Anleggsområdet sperres av og markeres tydelig med skilt.
<p>Naturmangfold</p>	
<p>Mål</p>	<p>Problemstillinger/vurderinger</p>
<p>Registrerte og verdisatte naturtyper skal i minst mulig grad påvirkes av anlegget.</p> <p>Tiltaket skal unngå spredning eller innføring av uønskede arter.</p> <p>Tiltaket skal ikke medføre forringelse av vanntilstanden til berørte vassdrag ved endt anleggsperiode.</p>	<p>Det er en rekke registrerte naturtyper innenfor planområdet og en utvalgt naturtype. For mer informasjon henvises det til KU Naturmangfold.</p> <p>Det er av fremmede arter innenfor planområdet registrert hagelupin, platanlønn, prakthjelm, honningknoppurt og fagerfredløs. Det skal før anleggsstart gjennomføres en kartlegging av fremmede arter innenfor alle områder avsatt i plankartet som anleggsbelte, da disse artene har stor spredningsevne og må håndteres riktig i anleggsfasen.</p> <p>Planområdet berører flere vassdrag (flere innenfor det vernede Hornindalsvassdraget), samt flere mindre bekker: Storelva, øvre, som ligger innenfor det beskyttede området <i>PA3003 Eidselva</i> (Nasjonale laksevassdrag), Horndøla, bekkefelt, som også ligger innenfor <i>PA3003 Eidselva</i>. Langedalselva bekkefelt og Langedalselva oppstrøms utløp Langedalen kraftverk. Det er utarbeidet et innledende notat angående vannforekomster og i hvilke berørte vannforekomster det må utføres tiltak for å ivareta fiskevandring. I tillegg henvises det til KU Naturmangfold Vannmiljø.</p> <p>Plan- og anleggsområdet omfatter habitater som kan være tilholdssted for en variert fuglefauna. Det er registrert flere rødlistede fuglearter innenfor planområdet.</p>

	<p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Søknad om fysiske tiltak i vassdrag og kantvegetasjon skal utarbeides og godkjennes av Statsforvalter og fylkeskommune før arbeidene kan starte. Føringer i søknad og tillatelse skal følges. Eventuelle vilkår i tillatelse innarbeides i YM-plan. - I alle tilfeller hvor anleggsarbeider foregår nært vassdrag, må det lages planer for gjennomføringen av arbeidene som i størst mulig grad ivaretar fiskens livsmiljø. Det må tas hensyn til påvirkning både i form av fysiske inngrep/endringer og i form av forurensningstilførsler fra anlegg- og driftsfase. - Det skal utføres en kartlegging av fremmede arter innenfor anleggsbeltet og utarbeides en tiltaksplan for fremmede arter. - Områder med fremmede arter, hensynssoner naturmiljø og eventuelle andre elementer som skal hensyntas skal legges inn i rigg- og marsikringsplan og markeres fysisk der det er vurdert nødvendig. Slike områder skal legges inn i styringssystem i maskinparken slik at maskinførere ser hvor det er. - Anleggsområdet minimeres i området i nærheten av den utvalgte naturtypen Honndalslia - Haraldflotmyra. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kantvegetasjon skal bevares i størst mulig grad. - Krav fra offentlig myndighet ifm. innvilgede søknader (for eksempel inngrep i vassdrag, kantvegetasjon) anses som en del av kontrakten. - Det skal ikke utføres arbeid i vassdrag som kan ha potensiale som gyteområde i perioden 15. september og ut november. Inngrep som kan påvirke nedbørsfeltene til slike vassdrag skal unngås i samme periode. - Fremmede arter skal håndteres i henhold til tiltaksplan for fremmede arter. - Utvalgt naturtype (Honndalslia – Haraldflotmyra) skal inngjerdes for å unngå skader i forbindelse med anleggsarbeid. Inngjerding skal skje før anleggsarbeidet starter opp. - Nødvendig hogst skal utføres høst/vinter, for å unngå påvirkning på fugl i hekke- og rugetida.
Kulturmiljø	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
Tiltaket skal ikke medføre negative konsekvenser for kulturminner.	Alle fysiske inngrep i kulturminner og kulturmiljø er irreversible og medfører derfor permanente skader og tap av kulturminner.

	<p>Det er flere registrerte automatisk fredete kulturminner langs traseen (Furamyra I og II), samt en rekke arkeologiske minner med vernestatus uavklart langs traseen (Gamlevegen). I tillegg kommer planlagt veg i berøring med Den Trondhjemske postvei – Volda – parsell 4 (Ulike vernestatus). Det er registrert flere bygninger langs traseen fra før 1900 (SEFRAK).</p> <p>Det er utarbeidet en konsekvensutredning for tema kulturminne og kulturmiljø i 2012, samt arkeologiske rapporter av Møre og Romsdal fylkeskommune i 2021 og 2025.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Det skal utarbeides rigg- og marksikringsplan. Områder med kjente kulturminner skal legges inn i rigg- og marksikringsplan og markeres fysisk der det er vurdert nødvendig. Slike områder skal legges inn i styringssystem i maskinparken slik at maskinførere ser hvor det er. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dersom det påtreffes nye kulturminner som ikke er registrert, skal arbeidet stoppes og Møre og Romsdal fylkeskommune kontaktes umiddelbart.
Klimagasser og energiforbruk	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Energiforbruket og klimagassutslippet i forbindelse med prosjektet skal begrenses mest mulig gjennom redusert transportomfang og valg av materialer og utstyr som gir lavt energibruk og utslipp.</p> <p>Fokus på å bygge robust med tanke på fremtidige klimaendringer, som flom, ekstrem nedbør og skred.</p>	<p>Tiltakets klimapåvirkning inkluderer utslipp relatert til materialbruk, direkte utslipp fra anleggsmaskiner/transport og indirekte utslipp knyttet til endring i arealbruk, eksempelvis drenering av myr og torvmark. I driftsfasen vil tiltaket også ha betydning for totale utslipp som følge av endringer i ÅDT og endringer i veglinjens lengde, samt arbeid i forbindelse med drift og vedlikehold. For mer informasjon henvises det til KU Klimagassutslipp.</p> <p>Tiltak:</p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidelse av massehåndteringsplan med fokus på å redusere transportavstander og gjenbruk av egnede masser. - Begrense inngrep i myr. - Stille krav knyttet til lavutslippsmaterialer, herunder lavkarbonbetong. Bruke kriterier for klima og miljø med hensyn på ytterligere klimagassreducerende tiltak/materialer.

	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for restaurering av myr. Videre skal det kontrolleres at iverksatte tiltak faktisk gjennomføres, og at drenering av omkringliggende myrområder begrenses - Utarbeide klimagassbudsjett. - Undersøke muligheten for og eventuelt stille krav til bruk av utslippsfrie anleggsmaskiner. - Bygge robust med hensyn til flom. - Det skal utarbeides rigg- og marksikringsplan. Områder hvor det skal tas hensyn til myr skal legges inn i rigg- og marksikringsplan og markeres fysisk der det er vurdert nødvendig. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Masser skal i størst mulig grad flyttes direkte til anvendelsesområdet for å minimere transport. - Restaurering av myr - Utarbeide klimagassregnskap som holdes løpende oppdatert gjennom anleggsfasen.
Materialvalg og avfallshåndtering	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Tiltaket skal føre til minimal mengde avfall. Håndtering av avfall skal være forsvarlig for miljøet.</p>	<p>Prosjektet vil generere avfall knyttet til bygge- og anleggsvirksomhet. Prosjektet skal ha særlig fokus på massehåndtering, herunder bruk av masser fra Hellesylttunnelen, ca. 25 000 m³ som i dag ligger på regulert deponi.</p> <p><u>Tiltak:</u></p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Det skal fastsettes krav til gjenbruk og sorteringsgrad med antall sorteringsfraksjoner. - Legge til rette for donering av overskuddsmateriale der det er aktuelt. - Det skal settes krav om reduksjon av klimagassutslipp fra materialbruk. Dette kan dokumenteres ved utarbeidelse av et klimagassbudsjett før anleggsarbeidene starter og et klimagassregnskap etter anleggsarbeidene er ferdigstilt. Ved valg av lavutslippsalternativer bør EPD-er, P-EPD-er og annen relevant dokumentasjon som viser at tiltak er gjennomført, innhentes. - Det skal evalueres på ytterligere utslippsreduksjoner, og disse skal vurderes positivt i en anskaffelse. <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidelse av massehåndteringsplan. - Utarbeidelse av avfallshåndteringsplan.

	<ul style="list-style-type: none"> - Alt avfall skal leveres til godkjent mottak dersom det ikke kan gjenbrukes i prosjektet eller doneres på forsvarlig vis. - Det skal etableres avfallsstasjoner med avfallssortering på steder i anleggsområdet hvor avfall oppstår. - Donere overskuddsmateriale der det er aktuelt.
Naturressurser	
Mål	Problemstillinger/vurderinger
<p>Tiltaket skal gjennomføres med minst mulig arealtap av dyrka mark.</p> <p>Tiltaket skal gjennomføres uten negative effekter på drikkevannskilder.</p>	<p>Tiltaket vil medføre både permanent og midlertidig beslag av dyrka mark. Beslag og håndtering av beslaglagt matjord beskrives i matjordplan.</p> <p>Flere av vannforekomstene innenfor planområdet inngår i nedbørsfeltet til Storelva (reservedrikkevannskilde for Grodås vassverk) og Hornindalsvatnet (drikkevannskilde for Stad kommune), og det er derfor nødvendig med tiltak som sørger for at ikke uakseptabel forurensning fra veg eller anleggsvirksomhet havner i disse.</p> <p><u>Tiltak:</u></p> <p><i>Byggeplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - For å begrense inngrep i dyrka mark skal anleggsbeltet begrenses der det lar seg gjøre. - Det utarbeides matjordplan som beskriver prinsipper for avtaking, mellomlagring og tilbakeføring av matjord. - Registrering og innmåling av private grunnvannsbrønner skal være utført før anleggsstart. - Risikovurdering av tiltaket med utgangspunkt i drikkevannsforskriftens krav til sikker vannforsyning og utarbeidelse av tilhørende tiltak i samråd med vannverkseier. - Områder hvor det skal tas særlig hensyn til drikkevann og matjord skal legges inn i rigg- og marksikringsplan - Følge prinsipper og beskrivelser i matjordplan for å ivareta permanent og midlertidig beslaglagt matjord på best mulig måte. - Beredskapsplan for drikkevann <p><i>Anleggsfase</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ved arbeid i nærheten av drikkevannskilder skal det iverksettes tiltak for å oppnå nødvendig sikkerhet. Dersom det blir fare for avrenning av partikkelholdig vann til resipienter, bør det etableres en filterløsning og eventuelt en fordrøyning av vannet for å redusere partikkelforurensning.